

Mengekalkan Integriti Kewangan

Malaysia terus komited untuk mencegah penyalahgunaan perkhidmatan kewangan untuk tujuan jenayah dan keganasan. Sehubungan itu, satu rejim pencegahan pengubahan wang haram dan pencegahan pembiayaan keganasan (*anti-money laundering/counter-financing of terrorism, AML/CFT*) yang teguh telah diwujudkan untuk menangani tahap risiko dan kelemahan yang sentiasa berubah.

Sebagai pihak berkuasa yang berwibawa di bawah Akta Pencegahan Pengubahan Wang Haram, Pencegahan Pembiayaan Keganasan dan Hasil daripada Aktiviti Haram 2001 (*Anti-Money Laundering, Anti-Terrorism Financing and Proceeds of Unlawful Activities Act 2001, AMLA 2001*), Bank bertanggungjawab menjalankan tugas sebagai Unit Perisikan Kewangan negara untuk menganalisis laporan yang dikemukakan oleh institusi-institusi pelapor. Institusi-institusi pelapor ini terdiri daripada institusi kewangan, perniagaan dan profesion bukan kewangan yang ditetapkan (*designated non-financial businesses and professions, DNFBP*)¹ serta institusi kewangan bukan bank (IKBB)². Hasil analisis risikan kewangan daripada laporan-laporan yang diterima disalurkan kepada agensi-agensi penguatkuasaan undang-undang yang berkaitan bagi tujuan penyiasatan dan tindakan penguatkuasaan.

¹ Termasuk kasino, peguam, akauntan, peniaga logam dan batu permata, perniagaan perjudian, pemegang pajak gadai, syarikat amanah ejen harta tanah, setiausaha syarikat dan pemberi pinjaman wang.

² Termasuk syarikat kredit, perniagaan pemajakan dan pempfaktoran, pengeluar kad caj dan kad kredit bukan bank dan perkhidmatan kewangan melalui pos.

Bank turut menjalankan aktiviti penyeliaan dan penguatkuasaan AML/CFT ke atas institusi-institusi pelapor yang dikawal selia oleh Bank.

Bank juga merupakan sekretariat kepada Jawatankuasa Penyelaras Kebangsaan bagi Pencegahan Pengubahan Wang Haram (*National Coordination Committee to Counter Money Laundering, NCC*), iaitu badan yang bertanggungjawab untuk menyelaras, melaksana dan memantau perkembangan inisiatif AML/CFT pada peringkat kebangsaan. NCC diwakili oleh 16 kementerian dan agensi kerajaan.

Memperkuh rangka kerja AML/CFT

Pada tahun 2019, Bank telah mengambil beberapa langkah untuk memperkuh lagi rangka kerja AML/CFT di Malaysia.

Pada bulan Januari 2019, Bank telah mengubah nilai ambang bagi institusi-institusi pelapor tertentu³ daripada RM50,000 kepada RM25,000 bagi pelaporan terhadap transaksi tunai kepada Bank. Pengurangan nilai ambang tunai bagi obligasi pelaporan (*cash threshold reporting, CTR*) ini telah menambah baik proses pengumpulan data yang digunakan sebagai sokongan untuk mengenal pasti risiko pengubahan wang haram dan pembiayaan keganasan (*money laundering and terrorism financing, ML/TF*) yang berkaitan dengan wang tunai. Usaha ini seterusnya telah menghasilkan risikan kewangan yang lebih berkesan dan praktikal bagi membantu agensi penguatkuasaan undang-undang yang berkaitan untuk menjalankan siasatan terhadap jenayah, seperti penipuan, pengelakan cukai dan rasuah.

³ Bank komersial, bank pelaburan, bank-bank Islam, Bank Kerjasama Rakyat Malaysia Berhad, Bank Simpanan Nasional, Lembaga Tabung Haji dan syarikat yang diberi lesen untuk menjalankan perniagaan perjudian menurut Akta Rumah Perjudian Terbuka 1953.

Institusi-institusi pelapor memainkan peranan yang penting sebagai barisan pertahanan pertama bagi mencegah sistem kewangan daripada disalah guna untuk memudahkan kegiatan jenayah dan keganasan. Bagi tujuan ini, satu rangka kerja pengawalseliaan dibentuk untuk memperjelas tanggungjawab institusi kewangan, DNFBP dan IKBB dalam mengurus risiko ML/TF, termasuk obligasi mereka untuk mematuhi keperluan sekatan kewangan bersasaran⁴. Pada tahun 2019, Bank telah menjalankan kajian semula yang menyeluruh terhadap rangka kerja pengawalseliaan AML/CFT. Kajian semula ini adalah bertujuan untuk menjadikan rangka kerja pengawalseliaan AML/CFT Malaysia selari dengan piawai antarabangsa dan amalan terbaik terkini, serta menyelaraskan keperluan institusi-institusi pelapor yang berbeza merentas pelbagai sektor. Pada bulan September 2019, Bank telah mengeluarkan draf dasar untuk mendapatkan maklum balas daripada industri yang berkaitan dan orang ramai. Hasilnya, dasar ini telah dimuktamadkan pada bulan Disember 2019⁵, dan seterusnya telah dikuatkuasakan pada bulan Januari 2020. Selain memperkukuh keperluan sekatan kewangan bersasaran terhadap pembiayaan keganasan dan percambahan besar-besaran serta sekatan rejim lain oleh Pertubuhan Bangsa-Bangsa Bersatu, dasar ini memperuntukkan pendekatan yang lebih berasaskan risiko dan prinsip pengurusan risiko ML/TF. Contohnya, institusi-institusi pelapor boleh menggunakan pendekatan yang lebih sensitif terhadap aspek risiko ketika menjalankan usaha wajar pelanggan (*customer due diligence*, CDD), termasuk menggunakan teknologi baharu bagi menentusahkan identiti pelanggan.

Perkongsian risikan kewangan dan menyokong penguatkuasaan undang-undang

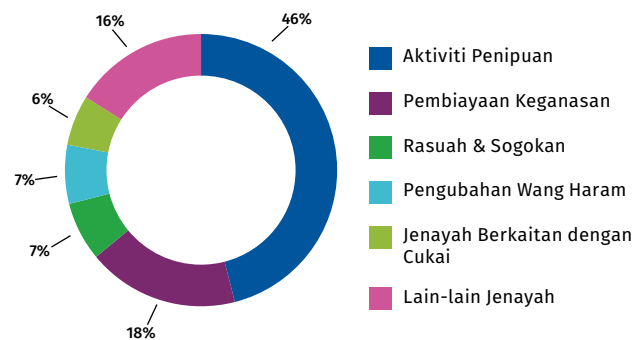
Tanggungjawab utama Bank sebagai Unit Perisikan Kewangan Malaysia adalah untuk mengumpul, menganalisis dan menyalurkan maklumat kepada agensi penguat kuasa undang-undang tentang kesalahan yang disyaki berkaitan dengan pengubahan wang haram, pembiayaan keganasan serta jenayah serius lain.

⁴ Sekatan kewangan bersasaran adalah obligasi yang dikenakan ke atas institusi pelapor bagi memastikan pematuhan terhadap rejim pembiayaan keganasan, rejim pembiayaan percambahan besar-besaran dan rejim sekatan lain oleh Pertubuhan Bangsa-bangsa Bersatu.

⁵ Pencegahan Pengubahan Wang Haram, Pencegahan Pembiayaan Keganasan dan Sekatan Kewangan Bersasaran (*Anti-Money Laundering, Countering Financing of Terrorism and Targeted Financial Sanctions*, AML/CFT dan TFS) bagi institusi kewangan, DNFBP dan IKBB.

Institusi-institusi pelapor dikehendaki memfailkan laporan transaksi yang mencurigakan (*suspicious transaction report*, STR) kepada Bank sekiranya mereka mempunyai alasan yang munasabah untuk mengesyaki sesuatu transaksi itu luar biasa atau ada kaitan dengan kegiatan jenayah. Pada tahun 2019, Bank menerima sejumlah 113,353 STR, iaitu peningkatan sebanyak 30 peratus berbanding dengan 87,034 STR yang diterima pada tahun 2018. Peningkatan ini menunjukkan kesedaran yang semakin meluas dalam kalangan institusi-institusi pelapor tentang peranan mereka sebagai pertahanan barisan pertama dalam membantu membanteras jenayah kewangan. Maklumat ini, berserta dengan laporan lain yang dikemukakan oleh institusi-institusi pelapor (contohnya CTR) akan dianalisis, dan hasil risikan kewangan tersebut disalurkan kepada agensi-agensi penguat kuasa tempatan dan unit perisikan kewangan asing untuk tujuan penyiasatan dan pendakwaan. Pada tahun 2019, 75 peratus daripada hasil risikan yang dikemukakan kepada agensi penguat kuasa adalah berkaitan dengan jenayah yang berisiko tinggi⁶. Pecahannya adalah seperti yang berikut:

Rajah 1: Peratus hasil risikan berkaitan dengan jenayah berisiko tinggi



Daripada jumlah hasil risikan ini, 46 peratus berkait dengan aktiviti penipuan, 18 peratus merupakan pembiayaan keganasan, 7 peratus berkait dengan rasuah dan sogokan, 7 peratus berkait dengan pengubahan wang haram, 6 peratus berkait dengan kesalahan melibatkan cukai dan baki 16 peratus

⁶ Seperti yang dikenal pasti dalam Penilaian Risiko Negara 2017. Penilaian Risiko Negara (*National Risk Assessment*, NRA) ialah penilaian yang dijalankan setiap tiga tahun ke atas risiko pendedahan Malaysia terhadap jenayah lazim dalam dan luar negara serta kelemahan pelbagai sektor terhadap risiko pengubahan wang haram dan pembiayaan keganasan.



Gabenor Nor Shamsiah Yunus menyatakan peningkatan ketara CTR yang diterima berikutan perubahan nilai ambang pelaporan telah memberikan maklumat tambahan yang menyumbang kepada peningkatan kualiti penzahiran maklumat risikan kewangan kepada agensi penguatkuasaan undang-undang, sewaktu pelancaran MyFINet di Persidangan Antarabangsa 2019 Mengenai Jenayah Kewangan dan Pembiayaan Keganasan Ke-11 (11th International Conference on Financial Crime and Terrorism Financing) pada 5 November 2019.

adalah berkait dengan jenayah-jenayah lain. Bank turut menggunakan hasil risikan tersebut untuk membuat kajian kes (“tipologi”) bagi menggambarkan kaedah lazim dan trend semasa yang digunakan dalam kegiatan jenayah, pengubahan wang haram dan pembiayaan keganasan. Kajian-kajian ini dikongsi dengan institusi-institusi pelapor untuk membantu mereka meningkatkan keupayaan pengesanan risiko.

Selain pengemukaan STR dan CTR, beberapa inisiatif telah diperkenalkan pada tahun-tahun kebelakangan ini untuk meningkatkan kerjasama dan perkongsian maklumat antara sektor kewangan dengan agensi-agensi penguatkuasaan dalam usaha memerangi jenayah kewangan dan pembiayaan keganasan. Sejak tahun 2017, kerjasama yang erat antara sektor awam dengan sektor swasta telah menghasilkan penangkapan, pendakwaan dan pengusiran 22 individu yang terlibat dalam aktiviti pembiayaan keganasan dan pembiayaan percambahan di negara ini. Rangkaian Perisikan Kewangan Malaysia (*Malaysia Financial Intelligence Network, MyFINet*) telah dilancarkan dengan rasminya pada bulan November 2019, untuk menambah baik inisiatif perkongsian maklumat. MyFINet terdiri daripada Polis Diraja Malaysia, Suruhanjaya Pencegahan Rasuah Malaysia, Jabatan Kastam Diraja Malaysia dan Suruhanjaya Sekuriti Malaysia, serta beberapa institusi kewangan yang

mengambil bahagian. Tujuan utama MyFINet adalah untuk mewujudkan perkongsian risikan yang lebih sistematik antara agensi penguatkuasa dengan institusi kewangan tentang jenayah khusus dan isu semasa dalam mengurus ancaman jenayah terhadap negara.

Penjenayah, pegganas dan pihak yang bersekongkol dengan mereka sentiasa pantas untuk mengeksploitasi kelemahan sistem kewangan antarabangsa. Oleh sebab itu, Bank telah menjalinkan kerjasama yang erat dengan rakan strategik di negara lain. Bank berkongsi hasil risikan dengan unit perisikan asing di 41 negara, termasuk dari Australia, Hong Kong SAR, Indonesia, Singapura, United Kingdom dan Amerika Syarikat. Di samping itu, Bank turut menerima permintaan daripada Jabatan Peguam Negara (*Attorney General’s Chambers*) berhubung dengan bantuan perundangan bersama dari 21 negara asing sebagai sokongan untuk penyiasatan atau prosiding jenayah yang sedang dijalankan di mahkamah luar negara.

Bank juga terus memperkukuh kerjasama dan hubungan baik dengan rakan strategik pada peringkat antarabangsa dan pihak berkepentingan yang lain dalam usaha memerangi jenayah kewangan di seluruh dunia. Bank mengambil bahagian secara aktif dalam organisasi antarabangsa seperti Pasukan Petugas Tindakan

Mengekalkan Integriti Kewangan

Kewangan (*Financial Action Task Force, FATF*), Kumpulan Asia/Pasifik Mengenai Pengubahan Wang Haram (*Asia/Pacific Group on Money Laundering, APG*) dan Kumpulan Unit Perisikan Kewangan Egmont (*Egmont Group*). Malaysia juga akan menjadi Pengerusi Bersama APG bersama-sama dengan Australia pada tahun 2020–2022. Malaysia juga merupakan ahli Kumpulan Perunding Risiko Kewangan (*Financial Intelligence Consultative Group, FICG*), iaitu forum yang bertujuan meningkatkan pemahaman mengenai risiko pembiayaan keganasan serantau yang penting di samping memperkukuh kerjasama berhubung dengan keutamaan jenayah merentasi negara yang telah dipersetujui. Pada tahun 2019, Bank mengambil bahagian secara aktif dalam beberapa projek FICG, seperti Projek Instrumen Untuk Mengganggu Pembiayaan Keganasan (*Terrorism Financing Disruption Toolkit Project*) yang menyediakan pelbagai pilihan dasar untuk dipertimbangkan pelaksanaannya oleh unit perisikan kewangan berhubung dengan strategi untuk mengganggu pembiayaan keganasan. Bank dan unit perisikan kewangan Indonesia, iaitu Pusat Pelaporan dan Analisis Transaksi Keuangan juga bersama-sama menerajui Penilaian Ancaman Serantau Mengenai Pengubahan Perolehan Rasuah Transnasional (*Regional Threat Assessment on Transnational Laundering of Corruption*

Proceeds) untuk meningkatkan pemahaman mengenai pengubahan perolehan rasuah rentas sempadan yang melibatkan negara-negara FICG, di samping mengatur strategi untuk bersama-sama membanteras jenayah tersebut.

Langkah selanjutnya

Bank akan meneruskan inisiatif dan langkah untuk mengukuhkan integriti sistem kewangan. Bagi mengelakkan penyalahgunaan wang tunai untuk menyokong kegiatan haram, NCC akan mengadakan sesi konsultasi berkenaan cadangan had transaksi tunai pada kadar RM50,000. Mana-mana jumlah yang melebihi had yang ditetapkan itu perlu menggunakan kaedah yang boleh dikesan (seperti cek, pembayaran elektronik). Memandangkan pembanteras jenayah kewangan merupakan tanggungjawab yang dikongsi dengan pelbagai pihak berkepentingan, maka Bank perlu memainkan peranannya dalam memastikan integriti sektor kewangan dipelihara dengan baik. Bank juga akan terus memantau perkembangan dan trend antarabangsa untuk melindungi rejim AML/CFT Malaysia. Usaha ini merangkumi perumusan strategi untuk menghadapi trend dan ancaman yang bakal muncul dan pada masa yang sama bergerak seiring dengan kemajuan teknologi yang pesat.